

Grad Opatija

16.

**IZVJEŠĆE
O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM
GRADA OPATIJE ZA 2018. GODINU**

KLASA: 363-01/19-01/61
URBROJ: 2156/01-06/00-19-01

Opatija, 22. ožujka 2019.

Sadržaj

1	UVOD.....	1
2	OSNOVNI PODACI O GRADU OPATIJI	1
3	NAČELA I CILJEVI IZ PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE GOSPODARENJE OTPADOM	1
4	OBVEZE U GOSPODARENJU OTPADOM NA LOKALNOJ RAZINI KOJE PROIZLAZE IZ PROPISA	2
5	PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA OPATIJE.....	4
6	ANALIZA I OCJENA STANJA GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU GRADA OPATIJE U 2018. GODINI.....	7
7	OSTVARENJE MJERA ZA PROVEDBU PLANA	9
8	PREGLED REALIZIRANIH I PLANIRANIH PROJEKTA U GOSPODARENJU OTPADOM S VISINOM I IZVORIMA FINANCIRANJA	13
9	ZAKLJUČAK.....	14

1 UVOD

Stavkom 1. članka 20. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 94/13., 73/17. i 14/19.) propisano je da izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dostavlja izvješće o provedbi Plana za prethodnu kalendarsku godinu jedinici područne (regionalne) samouprave i objavljuje ga u svom službenom glasilu do 31. ožujka tekuće godine.

2 OSNOVNI PODACI O GRADU OPATIJI

Grad Opatija prostire se na površini od 80,92 km², na kojoj u 10 naselja (po popisu stanovništva iz 2011. godine) živi 11.659 stanovnika:

Naselje	Broj stanovnika
Dobreć	378
Ičići	866
Ika	377
Opatija	6.657
Oprič	711
Pobri	1.114
Poljane	534
Mala Učka	1
Vela Učka	40
Veprinac	981
UKUPNO	11.659

Tablica 1. Broj stanovnika prema zadnjem popisu iz 2011. godine po naseljima u gradu Opatiji

Po popisu stanovništva iz 2011. g. na području Grada Opatiji postoji 6.135 stanova, od čega je 4.694 stanova bilo namijenjeno za stalno stanovanje, 1.388 za povremeno stanovanje, dok su 53 stana bila napuštena.

U Opatiji je u 2018. godini ostvareno 1.403.111 noćenja (2017. 1.409.077)¹, što prosječno iznosi još 3.844 osoba dnevno (svedeno na cijelu godinu).

Poslovi prikupljanja i odvoza komunalnog otpada obavljaju se putem trgovačkog društva „Komunalac“ d.o.o. Jurdani, zajednički i po istim principima za područje Grada Opatije i općina Lovran, Matulji i M. Draga.

3 NAČELA I CILJEVI IZ PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE GOSPODARENJE OTPADOM

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom utvrđena su slijedeća načela koja je potrebno osigurati:

1. "načelo onečišćivač plaća" – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski

¹ Podaci Turističke zajednice Grada Opatije i Turističke zajednice Ičići

odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad,

2. "načelo blizine" – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš,

3. "načelo samodostatnosti" – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada,

4. "načelo sljedivosti" – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

Planom gospodarenja otpadom RH (NN, 3/2017) propisani su ciljevi koji se trebaju postići do 2022. godine:

Red. br.	Cilj	Podcilj	Opis
1.	unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1	smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
		Cilj 1.2	odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
		Cilj 1.3	odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4	odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
2.	unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1	odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
		Cilj 2.2	unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
		Cilj 2.3	unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
3.	sanirati lokacije onečišćene otpadom		
4.	kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
5.	unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		
6.	unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom		
7.	unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom		

Tablica 2. Plan gospodarenja otpadom RH, ciljevi

4 OBVEZE U GOSPODARENJU OTPADOM NA LOKALNOJ RAZINI KOJE PROIZLAZE IZ PROPISA

Grad Opatija dužan je na svom području osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,

- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- provedbu Plana,
- donošenje i provedbu Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba,
- provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti na svom području,
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje jedne ili više obveza, te je dužna sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada, te osigurati provedbu obveze na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada.

Ovakav sporazum zaključen je 1.8.2017. godine za korištenje reciklažnog dvorišta Općine Lovran, na kojemu mogu dovoditi posebne vrste otpada stanovnici naselja Ika, Oprić i Dobreć. Grad je sufinancirao troškove rada ovog reciklažnog dvorišta sukladno zaključenom sporazumu.

Re d. br.	JLS je dužna osigurati:	Izvešće o realizaciji u 2018-
1.	javnu uslugu prikupljanja MKO i BKO	Osigurana je javna usluga prikupljanja MKO. Javna usluga prikupljanja biootpada nije osigurana radi nepostojanja kompostane.
2.	odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada	osigurano kroz posebne spremnike za sakupljanje korisnog otpada (sav korisni otpad ide u jedan spremnik. Preuzimanje glomaznog otpada riješeno kroz uspostavljeni sustav odvoza (svaki korisnik ima 1 godišnje pravo na odvoz krupnog otpada sa svoje lokacije)
3.	sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ZOGO-u te uklanjanje tako odbačenog otpada	Na području Grada ne postoje divlji deponijik, sporadična onečišćenja rješavaju se putem komunalnog redarstva (u 2018. g. zabilježeno i riješeno 9 takvih lokacija).
4.	sanaciju odlagališta „Osojnica“	osigurano (putem Fonda i općine Matulji). Ishođena građevna dozvola, zaključen ugovor o sufinanciranju za 95% sredstava, u tijeku priprema natječaja za izbor izvođača radova. Planirana vrijednost 38,5 mil. kn.
5.	provedbu PGO RH	osigurano kroz Plan gospodarenja otpadom za razdoblje 2017-22.
6.	donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom JLS	Plan gospodarenja otpadom Grada Opatije za razdoblje 2017-2022. usvojen 26.4.2018.
7.	provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području	provode se putem Komunalca
8.	mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada	provode se putem Komunalca
9.	dodjela odgovarajućeg broja spremnika /vrećica za odvojeno sakupljanje otpada	provedeno do 2017. za većinu područja, u 2018. za sam centar naselja Opatija
10.	funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta	nije osigurano, jer se zbog pritiska javnosti krajem 2015. odustalo od ugovorene izgradnje dvorišta na P.Kolovi. Nova lokacija treba biti određena UPU-om Opatija (po prijedlogu UPU-a smještena u zoni K4 između Tošine i Kuka)

11.	prostorno-planskom dokumentacijom odrediti građevine za gospodarenje otpadom	Po Planu gospodarenja otpadom, Grad bi u narednim izmjenama svojih prostornih planova trebao riješiti lokaciju za: - izgradnju reciklažnog dvorišta - deponiranje građevinskog materijala Izgradnja sortirnice za preradu otpada planira se na području općine Matulji i u tijeku je postupak ishođenja građevinske dozvole. Po Planu gospodarenja otpadom potrebno je izgraditi i kompostanu, te će i u tom dijelu trebati dogovoriti suradnju s Komulcem i susjednim JLS. Radi konfiguracije terena, gradnja kompostane trebala bi biti van područja Grada Opatije.
12.	donijeti odluku o načinu pružanja i naplate javne usluge sakupljanja otpada po kriteriju obračuna količine otpada	Odluka o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada i usluge povezane s tom javnom uslugom donesna je 31.1.2018. (SN PGŽ, br. 3/18)
13.	donositi godišnja izvješća o uklanjanju odbačenog otpada i odluke o provedbi mjera za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjera za njegovo uklanjanje	realizira se. Odluka o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje otpada odbačenog na okoliš na području Grada Opatije donesna je 26.4.2018. (SN PGŽ, br. 12/18).

Tablica 3. Obveze Grada temeljem ZOGO-a po Planu gospodarenja otpadom.

Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN, 50/2017) propisana je obveza smanjivanja količina miješanog komunalnog otpada u odnosu na graničnu 2015. godinu (kada je u Opatiji ostvareno 5.156,60 tona):

Opis/godina	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Uredbom propisana granična vrijednost u odnosu na 2015.	80%	74%	66%	58%	54%	50%
Granična vrijednost izračunata za Grad Opatiju u tonama	4.125	3.816	3.403	2.991	2.785	2.578
Uredbom propisan iznos naknade po svakoj toni iznad granične vrijednosti	100	100	150	150	200	200

Tablica 4. Specifikacija uručenih spremnika fizičkim osobama

5 PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA OPATIJE

Plan gospodarenja otpadom Grada Opatije za razdoblje od 2017. do 2022. godine usvojen je na sjednici Gradskog vijeća Grada Opatije održanoj 26. travnja 2018. godine i objavljen je u Službenim novinama Primorsko-goranske županije, broj 12/2018.

Kako i iz samog naziva proizlazi, Plan vrijedi do konca 2022. godine.

Ciljevi koji se trebaju ostvariti do 2022. godine preuzeti su iz Plana gospodarenja otpadom RH, te su za njihovo ostvarenje propisane i mjere.

U narednom pregledu dan je okvirni pregled ciljeva s obvezom koja je trebala biti ostvarena u 2018. godini i izvješćem o ostvarenju:

R. br.	Cilj	Podcilj	Opis	Ostvarenje
1.	unaprijediti sustav gospodarenja	Cilj 1.1	smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% (sa 5.912 t. na	U 2018. g. je preuzeto ukupno 5.268 t (od toga 4.770 t. miješanog komunalnog otpada. Cilj je ostvaren i za očekivati je da

komunalnim otpadom		5.617 t). U 2018. g. je potrebno smanjiti količine na 5.786 t.	će takvo stanje opstati cijelo vrijeme trajanja plana.
	Cilj 1.2	odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.). U 2018. g. je bilo potrebno ostvariti 32%.	<p>U 2018. g. je kroz odvojeno prikupljanje otpada izdvojeno 545,1 tona, što u odnosu na ukupnu količinu otpada (5.268 t.) čini 10,3%.</p> <p>Od ovih količina 210 tona odnosi se na odvojeno sakupljene sirovine (papir, staklo, metali i dr.) a 288,1 t. na druge vrste odvojeno prikupljenog otpada (otpad građana Ike, Opriča i Dobreča odložen u reciklažnom dvorištu Lovran, glomazni otpad, biorazgradivi otpad, ostaci od čišćenja ulica, ostali otpad koji nije biorazgradiv).</p> <p>Veći pomaci nisu mogući prije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnje i opremanja reciklažnog dvorišta, - nabave mobilnog reciklažnog dvorišta (Grad sufinancira nabavu istog i ono bi trebalo biti u funkciji do polovice 2019. g). <p>Sustavom naplate javne usluge stimulira se korisnike na odvajanje otpada odnosno na smanjenje količine proizvedenog otpada (preuzimanje nekorisnog otpada se naplaćuje a korisni se preuzima bez naplate).</p> <p>U Komunalcu je izrađena dokumentacije za izgradnju sortirnice za obradu otpada u Jurdanima (zajednička sortirnica za Grad Opatiju i općine Matulji, M.Draga i Lovran, te je predana Općini Matulji radi prikupljanja posebnih uvjeta i pripreme za apliciranje na natječaje za financiranje.</p>
	Cilj 1.3	odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada	<p>Zbog nemogućnosti obrade biootpada isti se ne sakuplja odvojeno.</p> <p>Posebno se stimulira obrada biootpada u kućnim kompostanama (prije 2018. g. Grad je sufinancirao nabavu i podjelu 166 kompostera, u 2018. g. smo zaključili ugovor sa Fondom za nabavu još 500 kompostera, no Fond je odustao od te nabave).</p> <p>Grad kroz tvrtku Parkove kompostira većinu biootpada koji ostane na javnim zelenim površinama.</p>
Cilj 1.4	odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada	<p>Trenutno nije moguće pratiti ostvarenje ovog cilja, jer ne postoje podaci o tijeku obrade otpada u ŽCGO Marišćina.</p> <p>Ukoliko pretpostavimo da ŽCGO Marišćina ostvaruje proklamirani cilj tako što kroz mehaničko-biološku obradu smanjuje masa otpada koji se deponira na manje od 35% ulazne mase².</p>	

² Ekoplus d.o.o. Rijeka, <https://www.ekoplus.hr/mariscina.php>

2.	unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1	odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada	Na području Grada ne postoji reciklažno dvorište za građevinski otpad, a planom je predviđeno njegovo zbrinjavanje na reciklažnom dvorištu tvrtke GRID u Rijeci, Marčeljeva Draga.
		Cilj 2.2	unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom	Veći pomaci neće biti mogući do izgradnje reciklažnog dvorišta.
		Cilj 2.3	unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada	Za dio područja Grada (naselja Ika, Oprić i Dobreč) omogućeno je korištenje reciklažnog dvorišta u susjednoj općini Lovran. Do polovice 2019. biti će omogućena usluga mobilnog reciklažnog dvorišta. Edukativne aktivnosti se provodi i biti će potrebno s istima nastaviti i ubuduće.
3.	sanirati lokacije onečišćene otpadom			Na području Grada ne postoje divlji deponiji, no svako toliko se evidentiraju pokušaji njihovog stvaranja. U 2018. godini je komunalno redarstvo interveniralo na 9 lokacija i naložilo uklanjanje otpada (od toga se 3 puta nije uspjelo utvrditi počinitelja te je uklanjanje provedeno na teret Grada. Svi nalozi su i provedeni.
4.	kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti			Provode se. Komunalac u neposrednom kontaktu sa korisnicima, podjela letaka, članci u svakom broju lista Opatija. Info punkt na Opatijskoj tržnici.
5.	unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom			Uspostavljen je sustav zaprimanja prijava. Nadzor provodi komunalno redarstvo.
6.	unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom			Upravni postupci predviđeni su jedino u dijelu
7.	unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom			Komunalac uspostavio sve evidencije. Putem Opatija city aplikacije zaprimaju se i podaci o otpadu bačenom u okoliš.

Tablica 5. Ostvarenje ciljeva iz Plana gospodarenja otpadom u 2018. g.

U odnosu na navedene ciljeve nužno je navesti da se koncept zbrinjavanja otpada na području Primorsko-goranske županije, temeljem kojeg je izgrađen i krajem 2018. godine pušten u pogon Županijski centar za gospodarenje otpadom, razlikuje od koncepta zbrinjavanja otpada koji je 2013. godine stvoren Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i s kojim nije usklađen ni županijski prostorni plan a niti prostorni planovi jedinica lokalne samouprave na području Županije (primjerice, niti jedinim od prostornih planova jedinica lokalne samouprave nije planirana izgradnja kompostana i sortirnica).

Stoga je potrebno inzistirati da se predaja komunalnog otpada na Marišćinu tretira kao predaja za daljnju obradu, a ne kao predaja otpada na zbrinjavanje. Naime, Marišćina kroz prihvata sortiranog ili nesortiranog otpada te mehaničko-biološku obradu istog treba osigurati da se na deponij odlaže manje od 35% ulazne mase otpada³.

Na ovaj način omogućilo bi se realno prikazivanje ostvarenja ciljeva prema rezultatu obrade koji će uključivati i obradu u ŽCGO Marišćina.

³ Ekoplus d.o.o. Rijeka, <https://www.ekoplus.hr/mariscina.php>

6 ANALIZA I OCJENA STANJA GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU GRADA OPATIJE U 2018. GODINI

Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada osigurano je u svim naseljima i kod svih korisnika (100% pokrivenost).

Sakupljanje otpada je do 2018. godine bilo organizirano kroz dvojak sustav, na dijelu područja (naselje Opatija osim P.Kolove i Vasanske, Pobri, Vela i Mala Učka) kroz posude postavljane na javnim površinama, a na dijelu područja uključenog u pilot projekt odvojenog sakupljanja otpada (Veprinac, Poljane, Dobrec, Oprić, Ika, Ičići te dio Opatije – P.Kolova i Vasanska) kroz kante u vlasništvu korisnika.

Tijekom 2018. godine na cijelom području Grada uveden je sustav odvojenog sakupljanja otpada, s time što se na području MO Centar do kraja 2018. godine on nije uspio u cijelosti implementirati.

Naime, na područjima na kojima su podijeljeni novi spremnici za otpad, uklanjani su postojeći zajednički kontejneri koji su se nalazili na javnim površinama Grada Opatije. Ovo povlačenje je na području MO Centar bilo otežano radi otpora kojeg je pružalo stanovništvo i manjeg broja korisnika koji su potpisom ugovora i preuzimanjem posuda osigurali potrebne uvjete za prijelaz na novi sustav.

Radi izbjegavanja većih problema koji bi radi toga mogli nastati krajem 2018. godine (kada se uvodio sustav na području MO Centar), po zahtjevu Grada Opatije, „Komunalac“ je u samom centru Opatije ostavio na javnim površinama još 35 kontejnera kapaciteta 660 litara za prikupljanje mješanog komunalnog i biorazgradivog otpada, a koje posude bi trebale biti također uklonjene do proljeća 2019. godine.

Do kraja 2018. godine domaćinstvima na području Grada Opatije dodijeljeno je gotovo 7.156 posuda za odvojeno sakupljanje otpada. Potrebno je istaknuti da je dobavu i opremanje posuda od 60 do 240 litara manjim dijelom sufinancirao Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (40%), dok je preostale troškove snosio Grad Opatija (60%), te da su one nabavljene 2015. godine. Tijekom 2018. godine Grad je financirao i nabavu posuda za otpad za višestambene zgrade (660 i 770 lit.):

veličina posude (l)	40	60	90	120	240	660	770
korisni	214	781	1426	736	247	170	4
nekorisni	214	781	1426	736	247	170	4
ukupno	428	1.562	2.852	1.472	494	340	8

Tablica 6. Specifikacija uručenih spremnika fizičkim osobama

U 2018. godini postavljeno je i 6 kompleta poluukopanih kontejnera na lokacijama gdje se sa podjelom posuda za otpad ili vrećica za otpad nije moglo organizirati kvalitetno sakupljanje otpada (dio Ike, Volosko, Šetalište C.Sylva i ul. Vrutki). Poluukopani kontejneri postavljaju se u paru, na način da se u jedan odlaže nekorisni a u drugi korisni otpad. Za korištenje ovih kontejnera podijeljeno je i 406 magnetnih kartica kojima se indentificiraju korisnici kod predaje otpada.

Također je izvršena prodaja i dostava 1.295 novih posuda pravnim osobama na području Grada:

veličina posude (l)	40	60	90	120	240	660	770	1100
nekorisni	20	86	124	134	151	69	27	38
korisni	20	83	118	122	172	63	25	43
ukupno	40	169	242	256	323	132	52	81

Tablica 7. Specifikacija uručenih spremnika pravnim osobama

Komunalno društvo opremljeno je potrebnom opremom za sakupljanje otpada (20 vozila, od kojih je 9 vozila starije od 10 godina, najstarije iz 2003. g.).

Od prelaska na novi sustav sakupljanja otpada („od vrata do vrata“) komunalni otpad odvozi se jednom tjedno.

Radi problema i prometnih gužvi u ljetnim mjesecima, odlukom gradonačelnika uveden je i drugi odvoz otpada na većem dijelu Grada Opatije, s time što troškove drugog odvoza u cijelosti snosi Grad Opatija.

Ukupno sakupljeni otpad na području Grada je:

KLJUČNI BROJ	NAZIV OTPADA	KOLIČINE SAKUPLJENOG OTPADA (u tonama)			Index		Struk-tura 2018
		2015	2017	2018	2018/2015	2018/2017	
20 03 01	MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD	5.156,6	5.498,5	4.770,1	92,5	86,8	94,3
20 03 07	GLOMAZNI OTPAD	480,7	903,2	169,2	35,2	18,7	3,4
20 02 01	BIORAZGRADIVI OTPAD	116,6	70,7	11,9	10,2	16,8	0,2
20 03 03	OSTACI OD ČIŠĆENJA ULICA	30,3	41,4	92,1	304,0	222,5	1,8
20 02 03	OSTALI OTPAD KOJI NIJE BIORAZGRADIV	46,6	54,1	14,8	31,8	27,4	0,3
20 03 02	OTPAD S TRŽNICA	37,8	37,4	0	0	0	0
UKUPNO		5.868,8	6.605,3	5.058,2	86,2	76,6	100,0

Tablica 8. Količina i udio pojedinih vrsta komunalnog otpada (u ukupno prikupljenom komunalnom otpadu iz Grada Opatije) u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu i bazu 2015.

Otpad iskazan u gornjoj tabeli za 2018. godinu predan je na zbrinjavanje u ŽCGO Marišćina, dok je otpad iskazan za 2015. i 2017. godinu deponiran na zajedničkom deponiju „Komunalca“ Osojnica (Osojnica je zatvorena s danom 31.12.2017. g.).

Sastav i količina odvojeno prikupljenog otpada u sklopu javne usluge prikupljanja otpada je:

Vrsta otpada		Prikupljeni otpad (u tonama)			% 2018/15	% 2018/17
		2015.	2017.	2018.		
Papir i karton	15 01 01	56,40	50,51	3,49	6,2	6,9
	20 01 01	1,68	11,12	3,23	192,2	29,0
Staklo	15 01 07	8,55	2,89	3,38	39,5	116,9
	20 01 02	0,88	1,52	1,37	155,7	90,1
Plastika	15 01 02	0,86	0,74	0	0	0
	20 01 39	0,17	1,01	0,25	147,1	24,7
Miješana ambalaža	15 01 06	14,95	82,93	173,28	1159,1	208,9

Istrošene gume	16 01 03	1,3	1,05	0	0	0
Odjeća	20 01 10	0	20,17	3,97	19,7	0
Hladnjaci	20 01 23*	0,13	0,86	0,66	507,7	76,7
EE uređaji	20 01 36	0	0,89	0	0	0
Tinte, boje	20 01 27*	0	0	0,05	0	0
Oprema široke potrošnje	20 01 35*	0,89	1,66	0,37	41,6	22,3
Otpadna vozila	16 01 06	0	0	6,80	0	0
Crijep/pločice i keramika	17 01 03	0	0	13,34	0	0
Željezo i čelik	17 04 05	0	0	0,40	0	0
UKUPNO		85,8	175,36	209,99	244,74	119,74

Tablica 9. Količina odvojeno prikupljenog otpada u 2018. godini sa područja Grada Opatije u odnosu na 2017. godinu

Sav sakupljeni reciklabilni otpad predaje se na daljnju uporabu u „Metis“ d.d. Rijeka.

No, gornja tabela pokazuje da se kroz odvojeno sakupljanje korisnih sirovina u konačnici izdvoji vrlo mala količina, znatno manje od ukupno sakupljenog korisnog komunalnog otpada, jer značajan dio odvojeno sakupljenog korisnog otpada obrađivač odbija preuzeti jer nema komercijalni interes za njegovim izdvajanjem i korištenjem, te se on kasnije vraća u miješani komunalni otpad.

Ovo stanje bi se znatno unaprijedilo kada bi u „Komunalcu“ postojala sortirnica u kojoj bi se izdvajanjem po pojedinim kategorijama otpada osigurao širi krug zainteresiranih za preuzimanje pojedine kategorije na daljnju obradu.

Pored gore navedenih podataka, treba navesti da su stanovnici Ike, Oprića i Dobreća odložili na Reciklažno dvorište Lovrana dodatnih 47 tona odvojeno prikupljenog otpada.

Na području Grada Opatije nije organizirano sakupljanje građevinskog otpada.

7 OSTVARENJE MJERA ZA PROVEDBU PLANA

Planom gospodarenja otpadom Grada Opatije propisane su i mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada.

Procjenjuje se da udio biootpada u miješanom komunalnom otpadu iznosi 37% (Izvor: HAOP), što bi značilo da se je u miješanom komunalnom otpadu sakupljenom na području Grada Opatije u 2017. g. (4.770 t) bilo i 1.764,90 tona biootpada.

Na području Grada Opatije organizirano je odvojeno sakupljanje otpada na način da korisnici koriste dvije vrste posuda: jednu za komunalni miješani otpad (nekoristan otpad) i drugu za sve ostale vrste korisnog otpada. Dodatno se omogućava da korisnici uz posude odlažu i staklenu ambalažu u odvojenim vrećicama.

Ne postoji podatak o količinama otpada koje se obrađuju kroz kućno kompostiranje, no za pretpostaviti je da veći broj stanovnika od onog za kojeg je Grad sufinancirao nabavu kompostera (166) obrađuje svoj biootpad kompostiranjem, a na što ukazuje i značajno smanjivanje ukupnih količina miješanog komunalnog otpada u odnosu na 2015. godinu (smanjenje od 7,5%).

Grad Opatija aplicirao je 2018. g. na natječaju Fonda za nabavu 500 kompostera za kućno zbrinjavanje biootpada te je čak zaključen i ugovor o njihovoj nabavi, no nažalost Fond je izmjenom svojih kriterija odustao od financiranja ove nabave. Kako je preko 600 građana iskazalo interes za ovaj način obrade biootpada, biti će potrebno naći druge načine poticanja nabave kompostera.

Komunalno društvo raspolaže dovoljnim brojem vozila za uspješno obavljanje poslova sakupljanja i odvoza komunalnog otpada, s time što će radi starosti voznog parka dio njih trebati narednih godina zamjenjivati novim. No, potrebno je dodatno pojačati broj vozila i vozača za period kada se odvoz mora organizirati dva puta tjedno, obzirom da se taj drugi prijevoz u sezoni pokazuje neophodnim..

Vozni park sastoji se od 20 vozila. Karakteristike vozila su dosta različite od otvorenih manjih vozila tipa Piaggio Porter i Mitsubishi Canter za prikupljanje u uskim ulicama, do većih i kompaktnijih kamiona kapaciteta do ukupne zapremine 16 m³.

Vozni park je na raspolaganju svim jedinicama lokalne samouprave na kojim Komunalac obalja uslugu prikupljanja otpada, dakle na području Grad Opatije te općina Matulji, Lovran i Mošćenička Draga.

RED. BR.	OPIS	REGISTRACIJA	TIP VOZILA	KAPACITET (t)	GOD. PROIZV ODNJE
1.	KAMION OTVORENOG SANDUKA SA SAMOISTOVARIVANJEM	RI 112 SR	Mitsubishi Canter	0,6	2011.
2.	MALO VOZILO ZA PREUZIMANJE OTPADA	RI 8783-B	Piaggio Porter	0,82	2017.
3.	MALO VOZILO ZA PREUZIMANJE OTPADA	RI 599 UJ	Piaggio S 90	1,35	2013.
4.	KAMION OTVORENOG SANDUKA SA SAMOISTOVARIVANJEM	RI 2782 C	Fuso Canter	1,41	2005.
5.	KAMION ZA SAKUPLJANJE KRUPNOG KOMUNALNOG OTPADA	RI 214 MH	Iveco Eurocargo ML80E18	1,6	2005.
6.	KAMION SMEČAR	RI 228 SZ	Mitsubishi Canter Fuso	2,46	2011.
7.	VOZILO ZA PRIJEVOZ OTPADA	RI 489-VR	Fuso Canter	3,34	2015.
8.	KAMION OTVORENOG SANDUKA	RI 713-ZR	RENAULT MASTER	3,5	2016.
9.	KAMION SMEČAR	RI 294 KP	MAN 14.255 LK	3,85	2003.
10.	KAMION SMEČAR SA SUSTAVOM ZA PRANJE KONTEJNERA	RI 127 OG	MAN 18.280 BL	4,5	2006.
11.	KAMION SMEČAR	RI 847 RC	Mitsubishi Canter	4,5	2008.
12.	KAMION OTVORENOG SANDUKA SA SAMOISTOVARIVANJEM I DOD. UREĐAJEM (DVOKOMORNI)	RI 141-UN	IVECO EUROCARGO	4,85	2014.
13.	KAMION SMEČAR	RI 332 MJ	MAN 14.285 L	5,4	2005.
14.	KAMION SMEČAR	RI 325MJ	MAN 15.285 LC	5,6	2005.
15.	KAMION SMEČAR	RI 187 TA	MAN 18.290 C	6,1	2011.
16.	KAMION SMEČAR	RI 765-TV	MAN 18.290 TGM	6,74	2013.
17.	KAMION ZATVORENI SA SAMOISTOVARIVAČEM (DVOKOMORNI)	RI 520-ZO	MAN 18.920 TGM	7,68	2016.
18.	KAMION SMEČAR	RI 288 MP	MAN 18.285 TGM	7,75	2010.
19.	KAMION SAMOPODIZAČ	RI 686 LE	MAN 18.285 LK	9,65	2004.
20.	KAMION SAMOPODIZAČ	RI 3514 B	MAN 18.280 4X2 TGM	9,66	2007.

Tablica 10. Vozila Komunalca kojima se obavljaju poslovi sakupljanja i odvoza otpada.

Vozni park sačinjava dvadeset vozila koja su u 2018. godini ukupno prešla 368.291 km.

Osam vozila je angažirano na prikupljanju miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada i u 2018. godini prešla su ukupno 140.047 kilometara. Za prikupljanje 1 tone miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada prosječna udaljenost koju prijeđe vozilo je 13,53 km (račun: 140.047 km/10.345,28 t).

Sedam vozila vrše odvoz korisnog otpada i u 2018. godini prešla su ukupno 139.729 kilometara. Iz toga proizlazi da je prosječna udaljenost koju prijeđe vozilo za prikupljanje 1 tone korisnog otpada 487,59 km (račun: 139729 km/286,57 t).

Pet vozila vrše odvoz glomaznog otpada i u 2018. godini prešla su ukupno 88.511 kilometara. Iz toga proizlazi da je prosječna udaljenost koju prijeđe vozilo za prikupljanje 1 tone glomaznog otpada 192,62km (račun: 88511 km/ 459,50 t).

Po konceptu izgradnje ŽCGO Marišćina biootpad se odlaže zajedno sa miješanim komunalnim otpadom, te se njegova obrada i zbrinjavanje treba provoditi kroz ŽCGO Marišćina.

Procjenjuje se da udio biootpada u miješanom komunalnom otpadu iznosi 37% (Izvor: HAOP), što bi značilo da se u miješanom komunalnom otpadu sakupljenom na području Grada Opatije u 2018. g. (4.770 t) nalazilo i oko 1.764,90 tona biootpada.

Stoga danas Komunalac ne raspolaže opremom za posebno sakupljanje biootpada jer ne postoji niti kompostana u kojoj bi se biootpad obrađivao. Grad ne planira sufinanciranje nabave takve opreme prije nego što se utvrdi lokacija i pristupi izgradnji kompostane koja bi se trebala izgraditi za područje 4 jedinice lokalne samouprave.

Na području Grada Opatije ne postoje građevine za gospodarenjem otpadom, s time što bi po propisima trebalo osigurati:

- a) Lokaciju za izgradnju reciklažnog dvorišta - planirana je u prijedlogu izmjena i dopuna UPU Opatija u zoni K4 (između Kuka i Tošine). Donošenje ovih izmjena i dopuna očekuje se do polovicom 2019. godine (navedena lokacija označena je i u Planu gospodarenja otpadom 2017-22).
- b) Lokaciju za sakupljanje i recikliranje građevnog otpada – ne postoji u prostorno-planskoj dokumentaciji, te je u prvim narednim izmjenama Prostornog plana uređenja Grada Opatije potrebno istu osigurati. Nije realno očekivati da će se ovo reciklažno dvorište za građevni otpad moći izgraditi do 2020. kako je planirano gradskim Planom gospodarenja otpadom (sukladno obvezi iz Plana gospodarenja otpadom RH).

Način naplate prihvata i odvoza komunalnog otpada uređen je Odlukom o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluge povezane s tom javnom uslugom (SN PGŽ, 3/18), sukladno zakonskom principu da korisnik plaća prema količini predanog otpada.

Količina predanog otpada utvrđuje se po volumenu spremnika/vrećice kojeg korisnik usluge predaje Komunalcu. Cijena se sastoji od dva dijela:

- cijene minimalne javne usluge (fiksni dio koji uključuje troškove Komunalca osim troškova zbrinjavanja i obrade otpada, s time što se u njega uključuju i troškovi razvoja sustava: nabava opreme, usluga, vozila i sl.) – za stanovništvo ona iznosi 55,94 kn mjesečno,
- troškova odlaganja otpada po litri (volumenu) temeljem temeljem troškova odlaganja/obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada – po litri predanog otpada cijena iznosi 0,109 kn.

U slučaju gradnje građevina za gospodarenje otpadom, u cijenu bi se ugradili i troškovi gradnje građevina za gospodarenje otpadom (nije ukoliko se isti uvedu).

Cjenik usluga usvojen je 30.3.2018. godine s početkom primjene od 1. svibnja 2018. godine, s time što je primjena vezana uz zaključenje ugovora između korisnika i Komunalca. Za građane Opatije, primjena ovog cjenika započela je s 1. listopada 2018. godine (ranije je započela primjera na području općina Lovran i Matulji).

Cjenikom se stimulira građane da odvajaju koristan otpad, jer se njegovo preuzimanje ne naplaćuje.

Radi složene procedure zaključenja ugovora s krajnjim korisnicima (izjava o načinu pružanja usluge, zaključenje ugovora, podjela posuda), te strukture stambenih prostora od kojih se veliki dio njih koristi samo povremeno pa je teško stupiti u kontakt s vlasnicima, „Komunalac“ je imao i značajnih teškoća da u zadanom vremenu implementira novi sustav, te se očekuje da će ovi problemi biti prevladani početkom 2019. godine.

Sanacija zatvorenog odlagališta otpada Osojnica, koji se nalazi na području Općine Matulji, planira se u razdoblju 2019-20. Sanaciju provodi Općina Matulji. Ukupna vrijednost projekta iznosi 38,589 mil. kn, od čega je 35,294 mil kn. prihvatljivih troškova koje sa sa 85% financiraju iz EU fondova a sa 10% iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti. Matuljik Lovran, M.Draga i Grad trebaju osigurati 5% prihvatljivih troškova te 3,29 mil.kn neprihvatljivih (ukupno 5.060 mil. kn. ili 13% u odnosu na ukupnu vrijednost projekta). U pripremi je ugovor kojim 4 JLS preuzimaju obvezu sufinanciranja prema količini otpada, od ove obveze na Grad će otpadati 48%. Za planirane radove je pripremljena cjelokupna dokumentacija (uključiv i izvedbene projekte, ishođena je pravomoćna građevinska dozvola a u tijeku je prikupljanje suglasnosti na natječajnu dokumentaciju za izvođenje radova. Radovi bi trebali započeti u 2019. godini.

Na području Grada Opatije ne postoje divlji deponiji otpada, no u 2018. godini je evidentirano 9 pokušaja njihovih stvaranja. U svim slučajevima je temeljem intervencije i naloga komunalnog redarstva uklonjen prethodno odbačeni materijal (Poljane – Puhari i Ladeti, Ičići – prostor ex bolnice, Pobri – Put za Volosko i Pobarska cesta, Veprinac – Perenići i Zatka, Dobreć i Opatija – Put za Plahuti). Od navedenih, u 3 slučaja nije se uspjelo utvrditi počinitelja te je uklanjanje provedeno na teret Grada.

Radi spriječavanja problema koji nastaju s postavljanjem velikog broja posuda za otpad na javne površine u samom centru Opatije prevelikog zagušenja Grada Opatije tijekom turističke sezone organiziran odvoz dva puta tjedno.

Od izobrazno-informativnih aktivnosti potrebno je istaknuti:

- koordinacija Mjesnih odbora u vezi pripreme za provođenje novog sustava odvajanja otpada održana 20.6.2018.

- održani sastanci sa građanima na području naselja koja su u 2018. godini uključena u sustav odvojenog prikupljanja otpada (MO Tošina, MO Volosko i Belveder, MO Centar, MO Centar II, MO Vasanska, MO Punta Kolova, MO Pobri, MO Ika, i MO Ičići)..

- prilikom podjele posuda za otpad, predstavnici Komunalca su neposredno instruirali građane o načinu odlaganja i odvoženja otpada, te s njima utvrđivali lokaciju na kojoj će se otpad preuzitati. Tom prilikom dijeljeni su i letci sa uputama o načinu odvajanja otpada

- uz svaki račun kojeg se dostavljalo građanima tijekom 2018. godine dostavljan je i letak kojim ih se upoznaje sa načinom odvajanja otpada, postupkom i datumima preuzimanja otpada, pravilima za postupanje sa zelenim i glomaznim otpadom i td.

- u svibnju 2018. g. je na Opatijskoj tržnici uz blagajnu Komunalca uspostavljen i info punkt na kojemu građani mogu neposredno dobiti informacije o pitanjima koja ih zanimaju, preuzeti materijale (letke) o načinu odvajanja otpada, načinu kompostiranja, i sl.

- svim korisnicima na adresu su dostavljene Prijedlog ugovora o korištenju javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, na što su se korisnici očitovali. Uz prijedlog Ugovora dostavljen je i cjenike te Odluka o načinu pružanja javne usluge.

Za komunalno redarstvo Grada provedena je 2017. godine obuka u vezi postupanja po Zakonu o gospodarenju otpadom i odlukama Grada koje su u vezi toga (Pula, Eko-adria).

8 PREGLED REALIZIRANIH I PLANIRANIH PROJEKTA U GOSPODARENJU OTPADOM S VISINOM I IZVORIMA FINANCIRANJA

Komunalac d.o.o. je u pripremi dokumentacije za izgradnju sortirnice na vlastitom poslovnom prostoru u Jurdanima. Za izgradnju sortirnice izrađen je glavni projekt, studija utjecaja na okoliš, te su isti dostavljeni Općini Matulji radi prikupljanja suglasnosti javno-pravnih tijela na glavni projekt, obzirom da se očekuje da će građevinska dozvola trebati glasiti na Općinu Matulji radi kandidiranja projekta za financiranje putem EU fondova i Fonda zaštite okoliša i energetske učinkovitosti.

Ukupna vrijednost radova procjenjuje se na 30.242.000 kn (s uključenim PDV-om), no trenutno nisu poznati uvjeti financiranja iz EU fondova i Fonda za zaštitu okoliša i.

Radi omogućavanja lakšeg prelaska na sustav odvojenog zbrinjavanja otpada, Grad je u 2018. godini posebno sufinancirao aktivnosti (program građenja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, izvor: komunalni doprinos):

- sufinanciranje nabave spremnika za višestambene zgrade (od 660 lit – 316 spremnika, od 240 lit – 110 spremnika, 120 lit – 100 spremnika te od 60 lit – 60 spremnika) u ukupnoj vrijednosti od 311.480,00 kn. Grad je sufinancirao i troškove postave gravitacionih brava na ove spremnike ukoliko korisnici nabave iste u iznosu od 8.250,00 kn (korisnici snose trošak nabave same brave).

- sufinanciranje i postava 12 poluukopanih spremnika zapremine 3000 lit. svaki, na 6 lokacija (Ika početak Dražine, Volosko –obala F.Supila, Volosko A.Štangera, Volosko – A. Štangera, Opatija – početak ul. Vrutki i Opatija – Šet.C.Sylve), u ukupnoj vrijednosti od 350.000,00 kn.

- sufinanciranje nabave mobilnog reciklažnog dvorišta dimenzija 6300x2500x3000 mm, sa 30-ak spremnika za kruti i tekući otpad, kancelarijom i sanitarnim čvorom, te potrebnom opremom za prihvatanje i evidentiranje otpada (računalo, vaga, namještaj, solarni panel za opskrbu el.energije i dr., u ukupnom iznosu od 300.000,00 kn.

- u 2018. godini izvršeno je i plaćanje 256.790,04 kn na ime troškova sufinanciranja nabave i opremanja po dvije posude za otpad koje su dijeljene stanovništvu na području naselja Opatija i Pobri), po ugovoru iz 2016. godine.

- u 2018. g. ugovorena je putem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost nabava 299 posuda za odvojeno sakupljanje otpada i 500 kompostera, no izmjenom pravila Fond je potom odustao od nabave kompostera. Posude za otpad trebale bi biti isporučene do polovice 2019. g.

- sufinanciranje sanacije deponija Osojnica, temeljem ugovora sporazuma iz 2008. godine i njegovih dodataka (posljednji iz travnja 2018. g.), Grad je 2018. sufinancirao i pripreme aktivnosti za sanaciju Osojnice u iznosu od 104.952,57 kn.

9 ZAKLJUČAK

1) Iako je Zakon o održivom gospodarenju otpadom donesen još 2013. godine, i u izvješćima za 2015, 2016. i 2017. godinu isticali smo da na novi sustav gospodarenja otpadom nije bilo moguće prijeći ranije radi neodonošenja podzakonske regulative.

Da podsjetimo:

- Plan gospodarenja Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017-2022 (usvojen na sjednici Vlade RH 5.1.2017. g., NN, br. 3/2017) uvjetovao je da se i Plan gospodarenja otpadom Grada Opatije za isto razdoblje mogao donijeti tek 2018. godine.

- Uredbe o komunalnom otpadu (NN, br. 50/2017., s primjenom od 1. studenog 2017. g.) uredila je novi sustav obračuna i naplate sakupljanja i odvoza komunalnog otpada, uz zakašnjenje od tri godine od zakonom propisanog roka za njeno donošenje.

2) U 2018. godini uspostavljeni sustav odvojenog prikupljanja otpada sigurno će utjecati na daljnje smanjivanje količina komunalnog otpada, pa je za očekivati značajno veći postotak smanjenja ukupnih količina komunalnog otpada od 5% do 2022. godine (propisano Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske).

3) Zadani ciljevi smanjivanja količina miješanog komunalnog otpada te odvojenog prikupljanja otpada (papir, staklo, plastika, metal, biootpad) neće se moći ostvariti bez izgradnje sortirnice i kompostane.

Stoga je nužno, zajedno sa Općinama Matulji, M. Draga i Lovran, te Komunalcem, intenzivirati aktivnosti na izgradnji zajedničke sortirnice, te iznalaženju lokacije za izgradnju zajedničke kompostane.

Grad Opatija aktivno će sudjelovati u izgradnji objekata za gospodarenje otpadom koji će se graditi za sve jedinice lokalne samouprave na području na kojemu Komunalac obavlja poslove prikupljanja i odvoza komunalnog otpada.

4) „Komunalac“ treba intenzivirati aktivnosti na edukaciji građana o korisnom odvijanju otpada, kako bi se podigla kvaliteta reciklabilnog otpada koji se posebno izdvaja i osigurala njegov bolji plasman oporabiteljju otpada koji obavlja daljnju obradu.

5) Grad Opatija će pokušati dogovoriti s Općinom Matulji zajedničko korištenje reciklažnog dvorišta kojeg Općina Matulji gradi u Jurdanima, s time što bi istovremeno Općina Matulji mogla koristiti i mobilno reciklažno dvorište čiju nabavu financira Grad Opatija.

6) U Proračunu Grada Opatije biti će potrebno od 2020. godine osigurati sredstva za sufinanciranje nabave kompostera za kućno zbrinjavanje otpada, jer se time omogućava značajno smanjivanje količina mješanog komunalnog otpada.(

6) Putem Primorsko-goranske županije treba inicirati izmjene podzakonskih propisa koje bi omogućile da se predaja komunalnog otpada na ŽCGO Marišćina tretira kao predaja otpada na daljnju obradu, jer se u Marišćini odvija mehaničko-biološka obrada koja omogućava da se na deponij odlažu tek ostatne količine otpada (manje od 35% ulaznih količina). Ovo je značajno i radi toga što u cjeniku Marišćine nije niti predviđen prihvrat mješanog komunalnog otpada na zbrinjavanje već jedino na obradu i zbrinjavanje.

GRADONAČELNIK:

Ivo Dujmić, ing.